

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

Hogeschool Viaa
T.a.v. College van Bestuur
Wethouder Alferinkweg 2
8012 GA ZWOLLE

**Hoger Onderwijs en
Studiefinanciering**
Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Onze referentie
26175073

Bijlagen
1

Datum 10-12-2020
Betreft Besluit macrodoelmatigheid Ad Didactisch Educatief Professional

Als u belang hebt bij dit besluit, dan kunt u hiertegen binnen 6 weken, gerekend vanaf de verzenddatum, bezwaar maken. Stuur uw bezwaarschrift naar DUO, Postbus 30205, 2500 GE Den Haag. U kunt uw bezwaar ook digitaal indienen op www.bezwaarschriftenocw.nl.

Geachte college,

Met uw brief van 26 oktober 2020, door de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs (hierna: CDHO) ontvangen op 27 oktober 2020, hebt u mij het voornemen voorgelegd om de associate degree-opleiding Didactisch Educatief Professional als bekostigde opleiding te verzorgen in Zwolle.

Advies CDHO

De CDHO heeft mij bij brief van 10 november 2020, kenmerk 2020/082, positief geadviseerd over uw aanvraag. Het advies van de CDHO dat integraal onderdeel uitmaakt van dit besluit, treft u hierbij aan.

Besluit

Gelet op de advisering van de CDHO, het bepaalde in de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (hierna: WHW) en in de Regeling macrodoelmatigheid hoger onderwijs (hierna: Regeling), heb ik besloten in te stemmen met uw voornemen om de associate degree-opleiding Didactisch Educatief Professional als bekostigde opleiding te verzorgen in Zwolle. Met toepassing van artikel 6.2, derde lid, van de WHW, beperk ik mijn instemming tot de deeltijdvariant.

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor mijn besluitvorming is gelegen in artikel 6.2 van de WHW. Voorts is de Regeling leidraad geweest voor mijn afwegingen.

Motivering

Overeenkomstig het advies van de CDHO, concludeer ik dat uw aanvraag voldoet aan de criteria a en b van artikel 4, eerste lid, van de Regeling. Voor de nadere motivering verwijs ik u naar het genoemde advies van de CDHO.

Croho-procedure

Ingevolge artikel 6.2, negende lid, van de WHW, vervalt dit besluit indien de opleiding niet binnen tien maanden na dagtekening van het besluit is geregistreerd in het Centraal register opleidingen hoger onderwijs. Registratie binnen die termijn is niet eerder mogelijk dan nadat de NVAO over onderhavige

opleiding een positief besluit heeft genomen in het kader van de toets nieuwe opleiding. In verband met de geldigheidsduur van dit besluit, adviseer ik u zo spoedig mogelijk een aanvraag voor een toets nieuwe opleiding in te dienen bij de NVAO. Voor de registratie van uw opleiding kunt u gebruik maken van a-Croho. Mocht u vragen hebben over de registratie, dan kunt u contact opnemen met registersho@duo.nl.

Onze referentie
26175073

Een afschrift van deze brief is gezonden aan de CDHO, de NVAO, de Inspectie van het Onderwijs, DUO-Groningen en de Vereniging Hogescholen.

Met vriendelijke groet,

de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
namens deze,
de directeur Hoger Onderwijs en Studiefinanciering,

A handwritten signature in blue ink, consisting of several overlapping, stylized strokes that form a unique, somewhat abstract shape.

F.A. Hofman

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
t.a.v. de Minister
Mw. mr. drs. I.K. van Engelshoven
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Postadres
Postbus 85498
2508 CD Den Haag
Bezoekadres
Parkstraat 83
2514 JG Den Haag
T: 070 8505300
W: www.cdho.nl
E: info@cdho.nl

Advies nieuwe opleiding

Onderwerp	Ons Kenmerk	Datum
Nieuwe opleiding Hogeschool Viaa deeltijd hbo Associate degree Didactisch Educatief Professional Zwolle	2020/082	10/11/2020

Geachte mevrouw Van Engelshoven,

Op 27/10/2020 heeft de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs het voornemen ontvangen van Hogeschool Viaa om de hbo Associate degree Didactisch Educatief Professional als bekostigde opleiding te verzorgen te Zwolle (brief van 26/10/2020 met kenmerk CvB/mp B20-41). De aanvraag was voorzien van alle voor de beoordeling benodigde gegevens en is door de commissie in behandeling genomen.

Advies Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

Gelet op het hierna volgende adviseert de commissie u om positief te besluiten op het verzoek van Hogeschool Viaa om de hbo Associate degree Didactisch Educatief Professional (hierna ook: DEP) als bekostigde opleiding te Zwolle te verzorgen. De commissie adviseert daarbij om de instemming te beperken tot de deeltijdvariant op grond van art. 6.2, lid 3, van de Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (WHW).

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor dit advies is gelegen in art. 6.2 van de WHW. Voorts heeft de Regeling macrodoelmatigheid hoger onderwijs van 20 juni 2018, verder te noemen de Regeling, voor de commissie als leidraad gediend. Het beoordelingskader treft u in de bijlage bij dit advies aan.

Omschrijving van de aanvraag

Aanvrager wil de hbo Associate degree Didactisch Educatief Professional in Zwolle aanbieden. Het gaat om een Nederlandstalige hbo Associate degree in het Croho onderdeel Onderwijs. De opleiding omvat 120 EC en wordt in deeltijdvorm aangeboden. De opleiding bevat drie leer- en ontwikkellijnen: de ontwikkellijn, de innovatieve leerlijn en de persoonlijke ontwikkellijn. De beoogde opleiding leidt studenten op tot didactisch educatief specialisten die onderwijsondersteunende werkzaamheden zullen uitvoeren onder verantwoordelijkheid van een leerkracht/docent of team. De student ontwerpt onderwijs, voert onderwijs uit en leert onderwijs kritisch te evalueren en waarderen. De rol binnen de klas, school en omgeving wordt verder verdiept door middel van het ontwerpen van innovatieve leeromgevingen. De opleiding is gericht op werkenden overwegend in het primair

en voortgezet onderwijs met een onderwijsondersteunende functie. De opleiding, zo begrijpt de commissie, is toegankelijk voor afgestudeerden van verwante mbo-4 opleidingen en studenten met een havo of vwo diploma.

Motivering

De aanvraag voldoet naar mening van de commissie aan de criteria a en b in art. 4 lid 1 van de Regeling. Aangezien de door aanvrager aangetoonde arbeidsmarktbehoefte voornamelijk bestaat uit een regionale opscholingsbehoefte, ziet de commissie binnen het bekostigde domein uitsluitend ruimte voor de deeltijdvariant.

Beoordeling criterium a

Aanvrager stelt dat de hbo Associate degree Didactisch Educatief Professional (DEP) aansluit op een arbeidsmarktbehoefte in combinatie met een maatschappelijke behoefte.

Beoordeling arbeidsmarktbehoefte

Ter onderbouwing van de arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de Ad Didactisch Educatief Professional verwijst aanvrager naar het 'Eindrapport Doelmatigheidsonderzoek voor een Associate degree opleiding Didactisch Educatief Professional' van EXPHO en Tien Organisatieadvies (16 oktober 2020). In dit rapport wordt verwezen naar gegevens uit ROA's database AIS, 15 interviews gehouden onder werkgevers in de regio en een werkgeversenquête, 'De toekomstige arbeidsmarkt voor onderwijspersoneel po, vo en mbo 2018-2028' dat CentERdata in opdracht van het ministerie van OCW heeft uitgevoerd (november 2018). De commissie heeft het meest recente rapport 'De toekomstige arbeidsmarkt voor onderwijspersoneel po, vo en mbo 2019-2029' van december 2019 bij de beoordeling van de arbeidsmarktbehoefte betrokken. Aanvrager doet tot slot een beroep op de 'Factsheet Arbeidsmarkt Onderwijs' van het UWV (14 februari 2019).

Aanvrager verwijst in de database AIS van ROA naar de opleidingstypen bachelor lerarenopleiding basisonderwijs, speciaal onderwijs en basiseducatie en bachelor lerarenopleiding algemene en beroepsgerichte vakken. Hoewel de voorgenomen Ad DEP niet opleidt tot leraar acht de commissie dit opleidingstype relevant, omdat onderwijsondersteuners met een Associate degree kunnen doorstromen naar een hbo-lerarenopleiding om hun onderwijsbevoegdheid te behalen. De commissie acht het opleidingstype bachelor lerarenopleiding basisonderwijs, speciaal onderwijs en basiseducatie echter slechts zijdelings relevant omdat binnen dit opleidingstype geen Associate degrees zijn vertegenwoordigd. ROA typeert de arbeidsmarktperspectieven voor afgestudeerden van dit opleidingstype als 'goed'. ROA verwacht grote knelpunten in de toekomstige personeelsvoorziening in 2024 (tabel 1).

Tabel 1. Arbeidsmarktprognose opleidingstype bachelor lerarenopleiding basisonderwijs, speciaal onderwijs en basiseducatie

Opleidingstype	Arbeidsmarktprognose variabele	Indicator	Aantal	Totaal % 6 jr.	Gem. jaarlijks %	Typering
> > Bachelor - lerarenopleiding basisonderwijs, speciaal onderwijs en basiseducatie	verwachte uitbreidingsvraag tot 2024		4300	3	0.5	laag
> > Bachelor - lerarenopleiding basisonderwijs, speciaal onderwijs en basiseducatie	verwachte vervangingsvraag tot 2024		29000	22	3.3	gemiddeld
> > Bachelor - lerarenopleiding basisonderwijs, speciaal onderwijs en basiseducatie	verwachte baanopeningen tot 2024		33300	25	3.8	gemiddeld
> > Bachelor - lerarenopleiding basisonderwijs, speciaal onderwijs en basiseducatie	verwachte instroom van schoolverlaters tot 2024		16700	13	2	laag
> > Bachelor - lerarenopleiding basisonderwijs, speciaal onderwijs en basiseducatie	ITKP toekomstige knelpunten personeelsvoorziening in 2024	0.91				groot
> > Bachelor - lerarenopleiding basisonderwijs, speciaal onderwijs en basiseducatie	ITA toekomstige arbeidsmarktsituatie in 2024	0.91				goed

Bron: ROA, AIS

De commissie acht binnen ROA's database het opleidingstype bachelor lerarenopleiding algemene en beroepsgerichte vakken relevant, omdat hierin de verwante Ad's Onderwijsondersteuner Gezondheidszorg en Welzijn, Onderwijsondersteuner Techniek, Onderwijsondersteuner Consumptieve Techniek I en II, Onderwijsondersteuner Omgangskunde, Onderwijsondersteuner Educatie en Kennismanagement Groene Sector en Onderwijsondersteuner Technische Beroepsopleiding zijn opgenomen. ROA typeert de arbeidsmarktperspectieven voor afgestudeerden van het opleidingstype bachelor lerarenopleiding algemene en beroepsgerichte vakken als 'goed'. ROA verwacht grote knelpunten in de toekomstige personeelsvoorziening in 2024 (tabel 2).

Tabel 2. Arbeidsmarktprognose opleidingstype bachelor lerarenopleiding algemene en beroepsgerichte vakken

Opleidingstype	Arbeidsmarktprognose variabele	Indicator	Aantal	Totaal % 6 jr.	Gem. jaarlijks %	Typering
> > Bachelor - lerarenopleiding algemene en beroepsgerichte vakken	verwachte uitbreidingsvraag tot 2024		2900	3	0.5 laag	
> > Bachelor - lerarenopleiding algemene en beroepsgerichte vakken	verwachte vervangingsvraag tot 2024		25700	28	4.2 hoog	
> > Bachelor - lerarenopleiding algemene en beroepsgerichte vakken	verwachte baanopeningen tot 2024		28700	32	4.7 hoog	
> > Bachelor - lerarenopleiding algemene en beroepsgerichte vakken	verwachte instroom van schoolverlaters tot 2024		18800	21	3.2 gemiddeld	
> > Bachelor - lerarenopleiding algemene en beroepsgerichte vakken	ITKP toekomstige knelpunten personeelsvoorziening in 2024	0.92				groot
> > Bachelor - lerarenopleiding algemene en beroepsgerichte vakken	ITA toekomstige arbeidsmarktsituatie in 2024	0.92				goed

Bron: ROA, AIS

De commissie acht binnen ROA's database AIS verder de opleidingstypen bachelor onderwijskunde en bachelor sociaal pedagogisch werk relevant. De bachelor onderwijskunde is relevant omdat deze de verwante Ad Pedagogisch Professional Kind en Educatie bevat en de bachelor sociaal pedagogisch werk omdat deze de verwante Ad Pedagogisch Educatief Professional bevat. De commissie stelt vast dat binnen het opleidingstype bachelor onderwijskunde slechts één Ad, te weten de Ad Ad Pedagogisch Professional Kind en Educatie, is vertegenwoordigd en dat binnen dit type voornamelijk hbo bacheloropleidingen vallen die slechts zijdelings verwant zijn aan de voorgenomen opleiding. Daarom biedt dit opleidingstype slechts een indicatie van de toekomstige arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen Ad Didactisch Educatief Professional. ROA typeert de arbeidsmarktperspectieven voor afgestudeerden van het opleidingstype bachelor onderwijskunde als 'goed'. ROA verwacht grote knelpunten in de toekomstige personeelsvoorziening in 2024 (tabel 3).

Tabel 3. Arbeidsmarktprognose opleidingstype bachelor onderwijskunde

Opleidingstype	Arbeidsmarktprognose variabele	Indicator	Aantal	Totaal % 6 jr.	Gem. jaarlijks %	Typering
> > Bachelor - onderwijskunde	verwachte uitbreidingsvraag tot 2024		3200	7	1.1	hoog
> > Bachelor - onderwijskunde	verwachte vervangingsvraag tot 2024		7900	17	2.7	gemiddeld
> > Bachelor - onderwijskunde	verwachte baanopeningen tot 2024		11100	24	3.7	gemiddeld
> > Bachelor - onderwijskunde	verwachte instroom van schoolverlaters tot 2024		11500	25	3.8	gemiddeld
> > Bachelor - onderwijskunde	ITKP toekomstige knelpunten personeelsvoorziening in 2024		1			groot
> > Bachelor - onderwijskunde	ITA toekomstige arbeidsmarktsituatie in 2024		1			goed

Bron: ROA, AIS

De commissie stelt voorts vast dat binnen het opleidingstype bachelor sociaal pedagogisch werk slechts één Ad, te weten de Ad Pedagogisch Educatief Professionaal, is vertegenwoordigd en dat binnen dit type verder hbo bacheloropleidingen vallen die slechts zijdelings verwant zijn aan de voorgenomen opleiding. Daarom biedt dit opleidingstype slechts een indicatie van de toekomstige arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen Ad Didactisch Educatief Professionaal. ROA typeert de arbeidsmarktperspectieven voor afgestudeerden van het opleidingstype bachelor sociaal pedagogisch werk als 'goed'. ROA verwacht grote knelpunten in de toekomstige personeelsvoorziening in 2024 (tabel 4). Het aantal baanopeningen is groter dan het aantal instromende schoolverlaters.

Tabel 4. Arbeidsmarktprognose opleidingstype bachelor sociaal pedagogisch werk

Opleidingstype	Arbeidsmarktprognose variabele	Indicator	Aantal	Totaal % 6 jr.	Gem. jaarlijks %	Typering
> > Bachelor - sociaal pedagogisch werk	verwachte uitbreidingsvraag tot 2024		7400	11	1.7	erg hoog
> > Bachelor - sociaal pedagogisch werk	verwachte vervangingsvraag tot 2024		7700	11	1.8	laag
> > Bachelor - sociaal pedagogisch werk	verwachte baanopeningen tot 2024		15100	22	3.4	gemiddeld
> > Bachelor - sociaal pedagogisch werk	verwachte instroom van schoolverlaters tot 2024		11000	16	2.5	laag
> > Bachelor - sociaal pedagogisch werk	ITKP toekomstige knelpunten personeelsvoorziening in 2024		0.95			groot
> > Bachelor - sociaal pedagogisch werk	ITA toekomstige arbeidsmarktsituatie in 2024		0.95			goed

Bron: ROA, AIS

Aanvrager heeft in ROA AIS ook verwezen naar de arbeidsmarktprognose voor de beroepsgroepen leerkrachten basisonderwijs, docenten algemene vakken secundair onderwijs en docenten beroepsgerichte vakken secundair onderwijs. De commissie kent meer gewicht toe aan de prognoses van ROA die zien op de opleidingstypes dan aan de prognoses van ROA die zien op de beroepsgroepen. Daartoe overweegt de commissie dat de opleidingscategorieën een specifiek beeld geven van de arbeidsmarktbehoefte omdat daarin de uitstroom uit een cluster verwante opleidingen wordt gerelateerd aan

verwachte baanopeningen voor dit type afgestudeerden. Hoewel de voorgenomen Ad DEP niet opleidt tot deze beroepsgroepen acht de commissie deze wel relevant, omdat onderwijsondersteuners met een Associate degree kunnen doorstromen naar een hbo-lerarenopleiding om hun onderwijsbevoegdheid te behalen. ROA verwacht binnen de beroepsgroepen leerkrachten basisonderwijs, docenten algemene vakken secundair onderwijs en docenten beroepsgerichte vakken secundair onderwijs (zeer) grote knelpunten in de personeelsvoorziening in 2024.

De commissie concludeert dat ROA grote knelpunten verwacht in de personeelsvoorziening voor afgestudeerden voor de opleidingstypen opleidingstype bachelor lerarenopleiding basisonderwijs, speciaal onderwijs en basiseducatie, bachelor lerarenopleiding algemene en beroepsgerichte vakken, bachelor onderwijskunde en bachelor sociaal pedagogisch werk en voor de beroepsgroepen leerkrachten basisonderwijs, docenten algemene vakken secundair onderwijs en docenten beroepsgerichte vakken secundair onderwijs.

Het rapport 'De toekomstige arbeidsmarkt voor onderwijspersoneel po, vo en mbo 2019-2029' beschrijft voor het primair en voortgezet onderwijs de ten opzichte van 2018 te verwachten extra tekorten onder leraren en directeuren samen. Tot 2020 wordt een licht toenemende krapte voorspeld, waarna de krapte wat sneller stijgt tot 2023 om daarna nog sneller toe te nemen. In 2024 wordt ten opzichte van 2018 een extra onvervulde vraag van ongeveer 1.900 fte voorspeld (p. 2). Voor leraren en directeuren in het voortgezet onderwijs wordt er toenemende krapte voorspeld. Deze krapte verschilt echter per vak. In 2024 is sprake van een percentage onvervulde vraag hoger dan 5% bij de vakken Duits, Frans, Informatica, Natuurkunde, Scheikunde, Wiskunde en Klassieke Talen (p. 3). In het mbo voorspelt CentERdata dat de benodigde instroom om aan alle vraag te kunnen voldoen tot 2021 nog zal toenemen en dat het tot 2021 moeilijker zal worden voldoende leraren aan te trekken. Door afnemende uitstroom en dalende aantallen leerlingen zal de krapte in 2022 ongeveer terug zijn op het niveau van 2019. Tekorten naar vak zullen naar verwachting vergelijkbaar zijn met die van overeenkomstige vakken in het voortgezet onderwijs (p. 4). Uit de 'Factsheet arbeidsmarkt Onderwijs' van het UWV blijkt dat de functie van groepsleerkracht basisonderwijs, docent basiseducatie, onderwijsassistent en docenten Nederlands, Engels, wiskunde, lichamelijke oefening, natuurkunde, Duits en biologie in de top tien staan van de meest voorkomende onderwijsvacatures over het eerste tot en met het derde kwartaal van 2018. Aanvrager beschrijft onder verwijzing naar de 'Factsheet arbeidsmarkt Onderwijs' van het UWV dat de komende jaren ook in de regio Oost-Nederland sprake zal zijn van toenemende lerarentekorten. De factsheet verwijst in dit verband naar het onderzoek van CentERdata. Het tekort aan basisschoolleraren zal de komende jaren volgens prognoses van CentERdata sterk oplopen. Om te bepalen of er een tekort aan leerkrachten ontstaat, raamt CentERdata de onvervulde vraag als percentage van de werkgelegenheid. CentERdata verwacht in 2023 voor de regio Oost-Nederland een onvervulde vraag van 1,5 tot 4,5 procent. De commissie volgt aanvrager in haar betoog dat er nog steeds een bestaand tekort is aan leerkrachten in de diverse domeinen van het onderwijs en dat de beoogde Ad Didactisch Educatief Professional indirect een bijdrage kan leveren aan het terugdringen van het lerarentekort. Zo kunnen onderwijsondersteuners leerlingen in het primair onderwijs begeleiden bij het zelfstandig werken en op deze manier kunnen bevoegde leerkrachten tijdelijk vrijgemaakt worden voor het geven van instructie in andere groepen. Omdat afgestudeerden van de voorgenomen opleiding niet worden opgeleid tot leerkracht, leidt het betoog echter niet tot de conclusie dat sprake is van een (concrete) arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de hbo Ad DEP.

Aanvrager heeft in ROA AIS ook verwezen naar de arbeidsmarktprognose voor de bedrijfssector onderwijs in de arbeidsmarktregio's Zwolle, Stedendriehoek en Noordwest Veluwe en Midden-Gelderland. De uitbreidingsvraag tot 2024 in deze sector wordt voor de regio's Zwolle, Stedendriehoek en Noordwest Veluwe en Midden-Gelderland gesteld op respectievelijk 0,7%, 0,1% en 0,2%. De commissie merkt op dat de ROA's tabellen per bedrijfssector enkel een beeld geeft van de verwachte uitbreidingsvraag tot 2024, zonder daarbij de uitstroom uit opleidingen te betrekken. De commissie stelt vast dat op basis van deze prognoses dat in voornoemde regio's een lichte groei van de gehele sector en het aantal vacatures binnen deze sector wordt verwacht. De commissie concludeert dat uit de banengroei in de sector onderwijs geen concrete arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding volgt. Er kan immers niet worden vastgesteld dat de groei in werkgelegenheid banen betreft waarvoor de hbo Ad Didactisch Educatief Professional opleidt.

Aanvrager verwijst ter onderbouwing van de regionale arbeidsmarktbehoefte naar interviews die EXPHO en Tien Organisatieadvies in 2020 hebben gehouden met 15 potentiële werkgevers in de regio. Daarnaast hebben

er twee aanvullende groepsgesprekken plaatsgevonden met leden van de Werkveldadviesraad van de Campus Kind en Educatie op 25 september 2020. De verslagen van deze gesprekken alsmede een overzicht van de organisaties en respondenten zijn bij het dossier gevoegd. Uit deze gespreksverslagen komt naar voren dat de geïnterviewden het belang onderschrijven van de Ad DEP. Meer concreet geven zij de inschatting dat in totaal jaarlijks circa 10 zittende werknemers (scholingsvraag) in aanmerking zouden komen om deze opleiding te volgen. Aanvrager verwijst voorts naar een online enquête waaraan 33 werkgevers in de regio Zwolle hebben deelgenomen. Deze enquête is in 2020 uitgezet door EXPHO en Tien Organisatieadvies. Aanvrager heeft een overzicht van de respondenten en de gehanteerde vragenlijst bij het dossier gevoegd. De commissie stelt vast dat het overzicht van de respondenten voor een deel ongespecificeerd is. Van zeven respondenten is immers slechts bekend dat het basisscholen zijn, zonder dat daarbij de naam van de instelling dan wel contactpersoon is vermeld, zodat de resultaten van de enquête deels niet verifieerbaar zijn. De respondenten hebben aangegeven een jaarlijkse behoefte te hebben aan minimaal 16 en maximaal 31 nieuwe medewerkers vanuit de beoogde Ad DEP. De opscholingsbehoefte onder overige respondenten is volgens aanvrager bijna even groot; uit de enquête blijkt dat binnen de geraadpleegde organisaties een totale jaarlijkse opscholingsbehoefte is van minimaal 17 en maximaal 31 medewerkers. De commissie is van oordeel dat de interviews en de werkgeversenquête wijzen op een geringe regionale arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding en een geringe opscholingsbehoefte.

Gelet op het bovenstaande is de commissie van oordeel dat aanvrager op grond van het arbeidsmarktonderzoek van EXPHO en Tien organisatieadvies, in samenhang gezien met ROA's prognoses en de Factsheet Onderwijs van het UWV, een geringe arbeidsmarktbehoefte die deels bestaat uit een geringe opscholingsbehoefte, aannemelijk heeft gemaakt.

Beoordeling maatschappelijke behoefte

Aanvrager doet ter onderbouwing van de maatschappelijke behoefte een beroep op de Strategische agenda Hoger Onderwijs en Onderzoek (2015-2025), de Monitor uitrol Associate Degree (SEO, oktober 2015) en een brief inzake de inwerkingtreding van de Wet invoering Associate degree-onderwijs van de Minister van OCW (6 oktober 2017, referentie 1240646).

In de Strategische agenda Hoger Onderwijs en Onderzoek (2015-2025), 'De waarde(n) van weten' van het Ministerie van OCW, (p. 53) onderschrijft de Minister van OCW het belang van de Associate degree in het onderwijsbestel. In opdracht van het Ministerie van OCW heeft SEO het rapport 'Klaar voor de groei?' (Monitor uitrol Associate Degree, SEO, oktober 2015, p. 80-82) uitgebracht. Daarin wordt onderschreven dat functies op mbo niveau complexer worden. Twee derde van de ondervraagde werkgevers beaamt dat verantwoordelijkheden naar steeds lagere niveaus verschuiven. De behoefte aan hoger opgeleiden neemt toe. Hier speelt de Ad op in.

De Minister van OCW heeft aan onderwijsinstellingen - voor welke deze informatie relevant is - de brief Inwerkingtreding Wet invoering associate degree-onderwijs (6 oktober 2017, referentie 1240646, p. 2) gestuurd. In de brief is vastgelegd dat het aanbod van Ad's mag worden uitgebreid.

De commissie concludeert op grond van de Strategische agenda Hoger Onderwijs en Onderzoek (2015-2025), de Monitor uitrol Associate Degree (SEO, oktober 2015) en de brief inzake de inwerkingtreding van de Wet invoering associate degree-onderwijs van de Minister van OCW dat een maatschappelijke behoefte is aangetoond.

De commissie concludeert dat de aanvraag aansluit op een maatschappelijke en een (regionale) arbeidsmarktbehoefte die deels bestaat uit een geringe opscholingsbehoefte. De aanvraag voldoet aan criterium a in art. 4 lid 1 van de Regeling.

Beoordeling criterium b

Vanaf 27/10/2020 is op de website van de CDHO kennis gegeven van het voornemen van Hogeschool Viaa om de hbo Associate degree Didactisch Educatief Professional in Zwolle aan te bieden. Hiermee is aan de instellingen voor hoger onderwijs de mogelijkheid gegeven om hun zienswijzen op dit voornemen kenbaar te maken. Er zijn geen zienswijzen ingediend.

Aanvrager heeft de voorgenomen Ad DEP vergeleken met de Ad's Pedagogisch Educatief Professional (Fontys

Hogeschool en Inholland), Pedagogisch Educatief Medewerker (Hogeschool Rotterdam, iPabo, Hanzehogeschool Groningen, Saxion Hogeschool en Christelijke Hogeschool Ede) en de Ad Pedagogisch Professional Kind en Educatie (Hogeschool KPZ, Driestar Hogeschool, Iselinge Hogeschool en HZ University of Applied Sciences). Aanvrager betoogt dat deze Ad's voornamelijk zijn gericht zijn op het pedagogisch aspect en het uitstroomprofiel van deze Ad's (ook) gericht is op functies in de kinderopvang. Aanvrager beoogt voorts dat de Ad's Onderwijsondersteuner Beroepsonderwijs zich richten op technisch beroepsonderwijs, naast beroepsonderwijs op het gebied van Gezondheidszorg en Welzijn alsmede Economie (Stenden Hogeschool, Fontys Hogeschool, Hogeschool Rotterdam, Hanzehogeschool Groningen en Hogeschool Leiden) en de voorgenoemde Ad DEP daarentegen vooral gericht is op het primair en voortgezet onderwijs.

De commissie is van oordeel dat de Ad's Pedagogisch Educatief Professional (PEP), Pedagogisch Educatief Medewerker (PEM) en Pedagogisch Professional Kind en Educatie (PPKE) het meest verwant zijn, omdat de programma's een soortgelijke instroomdoelgroep kennen, inhoudelijk een substantiële overlap vertonen met het programma van de voorgenoemde opleiding, dezelfde opleidingsvorm hebben en min of meer opleiden tot dezelfde beroepen. Voornoemde verwante Ad's zijn gericht op het brede pedagogisch educatieve werkveld en leiden op voor functies binnen het onderwijs en kinderopvang en vertonen dus een overlap wat betreft de uitstroomdoelgroep. Gelet op de overeenkomsten voor wat betreft de instroomdoelgroep en de positie op de arbeidsmarkt beschouwt de commissie deze opleidingen als sterk verwant. De commissie merkt op dat de Ad's PEP, PEM en PPKE thans samengaan onder één naam: Ad PEP. De commissie merkt voorts op dat NHL Stenden in Leeuwarden en Groningen reeds de bestaande hbo Ad DEP aanbiedt en van plan was deze Ad's vanaf september 2020 als bekostigde opleidingen te gaan verzorgen. De commissie merkt voorts op dat de Marnix Academie in Utrecht en de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen in Nijmegen de verwante Ad Pedagogisch Educatief Professional gaan aanbieden en dat zij deze opleiding naar verwachting per februari 2021 respectievelijk september 2021 zullen verzorgen. Ook Hogeschool INHolland is voornemens de Ad PEP in Den Haag en Haarlem aan te bieden per 1 februari 2021. Om die reden zijn de instroomgegevens van deze opleidingen nog niet bekend.

De commissie acht de Ad's Onderwijsondersteuner Beroepsonderwijs eveneens verwant. Deze Ad's richten zich weliswaar op ondersteunende functies in het (technisch) beroepsonderwijs en de beoogde Ad voornamelijk opleidt tot (didactisch onderlegde) onderwijsondersteuners in het primair- en voortgezet onderwijs. Gelet op de overlap voor wat de positie op de arbeidsmarkt beschouwt de commissie deze opleidingen toch als verwant.

Aanvrager heeft ook een vergelijking gemaakt met een tweetal verwante onbekostigde opleidingen. Het betreft de Ad Kinderopvang van Stichting NTI Hogeschool en de 'HBO professionele kinderopvang - 2 jaar' van NCOI Hogeschool. De instroom in onbekostigde opleidingen is niet bekend. De commissie heeft bij de beoordeling van de aanvraag dan ook geen rekening kunnen houden met de belangen van deze opleidingen. De instroom in het verwante bekostigde onderwijsaanbod groeide sterk in de afgelopen twee jaar.

Tabel 5. Instroom in verwante deeltijd opleidingen

Opleiding	Instelling	'15-'16	'16-'17	'17-'18	'18-'19	'19-'20
Ad Onderwijsondersteuner Techniek (80051)	Christelijke Hogeschool Windesheim (01VU)	1	0			
	Hogeschool Utrecht (25DW)	1	0			
Ad Onderwijsondersteuner Omgangskunde (80060)	Hogeschool Leiden (21RI)	1	2	0	0	0
Ad Onderwijsondersteuner Technisch Beroepsonderwijs (80098)	Christelijke Hogeschool Windesheim (01VU)	9	4	13	7	12
	Fontys Hogescholen (30GB)	8	6	7	5	17
	Hogeschool Rotterdam (22OJ)	6	6	0	1	6
Ad Onderwijsondersteuner Zorg & Welzijn (80059)	Inholland (27PZ)	1				
Ad Onderwijsondersteuner Gezondheidszorg en Welzijn (80045)	Hogeschool Leiden (21RI)		3	0	0	
	Hogeschool Rotterdam (22OJ)	13	4	5	7	8
	Hogeschool van Amsterdam (28DN)	6	3	3	9	6
	Hogeschool van Arnhem en Nijmegen (25KB)	12	13	19	11	15
Ad Onderwijsondersteuner Educatie en Kennismanagement Groene Sector (80064)	Vilentum Hogeschool (30TX)	4	9	3	12	6
Ad Onderwijsondersteuner Consumptieve Techniek I en II (80052)	Fontys Hogescholen (30GB)	6	7	8	7	5
	Hogeschool van Amsterdam (28DN)	5	2	2	0	2
	Vilentum Hogeschool (30TX)	3	1	0	4	0
Ad Pedagogisch Professional Kind en Educatie (80127)	Hogeschool Zeeland (21MI)				29	56
	Katholieke PABO Zwolle (00IC)		70	87	95	95
Ad Pedagogisch Educatief Medewerker (80081)	Christelijke Hogeschool Ede (25BA)				9	
	Christelijke Hogeschool Windesheim (01VU)				21	
	Hanzehogeschool Groningen (25BE)			61	43	
	Hogeschool IPABO Amsterdam Alkmaar (21UG)		12	27	24	
	Hogeschool Rotterdam (22OJ)	34	53	32	18	
Ad Pedagogisch Educatief Professional (80142)	Christelijke Hogeschool Ede (25BA)					20
	Christelijke Hogeschool Windesheim (01VU)					36
	Driestar educatief (15BK)					76
	Fontys Hogescholen (30GB)				156	170
	Hanzehogeschool Groningen (25BE)					29
	Hogeschool IPABO Amsterdam Alkmaar (21UG)					6
	Hogeschool Rotterdam (22OJ)					27
	Iselinge Hogeschool (09OT)					39
Saxion Hogeschool (23AH)				18	37	
Totaal		110	195	267	476	668

Bron: DUO, bewerking ABF

Aanvrager heeft een prognose gemaakt van de instroom in de voorgenomen opleiding op grond van een instroomonderzoek onder potentiële studenten. Aanvrager verwacht dat jaarlijks circa 60 studenten zullen instromen. De commissie acht deze prognose aan de hoge kant, gelet op de veel geringere instroom in verwante deeltijd hbo Associate degrees.

Als de instroom in de bestaande opleidingen en de verwachte instroom in de voorgenomen hbo Associate degree Didactisch Educatief Professional wordt afgezet tegen de geringe arbeidsmarktbehoefte die bij criterium a aannemelijk is gemaakt, blijkt dat er enige ruimte is om deze opleiding binnen het bekostigde domein vorm te geven. Omdat aanvrager een deeltijdvariant aanvraagt die zich voornamelijk richt op werkenden in het primair en voortgezet onderwijs ziet de commissie wel enige ruimte om uitsluitend deze variant te realiseren in het bekostigde domein.

Vestiging van de opleiding in Zwolle heeft geen effect op de landelijke spreiding van het onderwijsaanbod.

De commissie concludeert dat er enige ruimte in het landelijk aanbod bestaat om de hbo Associate degree Didactisch Educatief Professional (DEP) te realiseren. De aanvraag voldoet aan criterium b in art. 4 lid 1 van de Regeling.

Gelet op het vorenstaande adviseert de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs u om positief te besluiten op het voorliggende verzoek. De commissie adviseert daarbij om de instemming te beperken tot de deeltijdvariant op grond van art. 6.2, lid 3, van de WHW.

Advies aan de NVAO over de naam- en taalkeuze en Croho indeling

De commissie is van oordeel dat de voorgestelde naam van de opleiding passend is gelet op de namen van verwante opleidingen. Daarbij heeft de commissie in aanmerking genomen dat de NVAO een besluit tot het verlenen van accreditatie heeft verleend voor de nieuwe opleiding Associate degree Didactisch Educatief Professional van NHL Stenden Hogeschool en daarmee ook de naam van de opleiding heeft goedgekeurd.

Daarnaast heeft de commissie geconstateerd dat aanvrager de hbo Associate degree Didactisch Educatief Professional in het Croho onderdeel Onderwijs wil indelen. Dit voorstel sluit aan op de indeling van verwante bestaande opleidingen.

De NVAO ontvangt dit advies, zodat zij dit kan opnemen in het informatiedossier voor het panel ten behoeve van de toets nieuwe opleiding.

De Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

drs. P.M.M. Rullmann

Voorzitter CDHO

Bijlage:

Beoordelingskader macrodoelmatigheid nieuwe opleiding of nevenvestiging

Aan de hand van de in de Regeling macrodoelmatigheid hoger onderwijs van 20 juni 2018 genoemde voorwaarden worden voornemens tot het verzorgen van een nieuwe opleiding beoordeeld op doelmatigheid. Een nieuwe opleiding kan volgens artikel 4 van deze Regeling alleen doelmatig worden geacht indien het voornemen voldoet aan de criteria a en b.

Volgens criterium a heeft het instellingsbestuur aangetoond dat er behoefte bestaat aan de nieuwe opleiding of nevenvestiging, zijnde overwegend een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend maatschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend wetenschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte.

Volgens criterium b dient het instellingsbestuur aan te tonen dat in de behoefte die bij criterium a is aangetoond niet door het bestaande opleidingsaanbod wordt voorzien.

Advies aan de NVAO over naam- en taalkeuze en Croho onderdeel

In de Toelichting op de Regeling is aangegeven dat de CDHO ook een rol heeft bij de beoordeling van de voorgestelde naam en voertaal van de opleiding en bij de voorgestelde positionering in het Croho.

Wat betreft de opleidingsnaam: de CDHO kijkt of de voorgestelde naam van de opleiding passend is, gelet op de namen van verwante opleidingen. Daarbij is het uitgangspunt dat sterk op elkaar lijkende opleidingen dezelfde naam krijgen, om de transparantie van het opleidingsaanbod voor studiekezers en werkgevers te borgen. In het Croho kan ook een internationale (Engelse) naam worden geregistreerd. Dit onderdeel van het CDHO advies is niet gericht aan de Minister van OCW, maar aan de NVAO. Het panel van de NVAO toetst of de naamkeuze gerechtvaardigd is gelet op de inhoud van de opleiding en de namen van vergelijkbare opleidingen (artikel 5.7, vierde lid, onderdeel a, van de WHW).

Wat betreft de taalkeuze: het uitgangspunt in de wet is dat een opleiding in het Nederlands wordt aangeboden. De arbeidsmarktbehoefte kan een reden zijn om een opleiding in een andere taal aan te bieden. Dit onderdeel van het CDHO advies is niet gericht aan de Minister van OCW, maar aan de NVAO. Het panel van de NVAO toetst de motivering van de taalkeuze bij Standaard 2 in het Accreditatiekader.

Wat betreft de positie in het Croho: de CDHO kijkt of de voorgestelde indeling in het Croho passend is, gelet op de indeling van verwante opleidingen. Daarbij is het uitgangspunt dat sterk op elkaar lijkende opleidingen in hetzelfde Croho onderdeel worden geregistreerd, om de transparantie van het opleidingsaanbod voor studiekezers en werkgevers te borgen. Dit onderdeel van het CDHO advies is niet gericht aan de Minister van OCW, maar aan de NVAO. Het panel van de NVAO toetst of de voorgestelde indeling in het Croho aansluit bij de ordening van verwante opleidingen.